

Hier maken wij toekomst

Verkiezingsprogramma 2026–2030

The logo for the Dutch political party D66, featuring the letters 'D66' in white on a green square background.

D66

geldrop-mierlo

Het kan wél

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Missie van D66	5
2. De inwoner centraal	7
3. Wonen en milieu	12
4. Werken en ondernemen	16
5. Inspraak, bestuur en participatie	19
Nawoord	24

Voorwoord

Wonen, werken en samenleven vormen de inspiratie voor ons programma. Duurzaamheid, innovatie, inclusiviteit en regionale samenwerking is bij D66 een gemeenschappelijke deler/rode draad en uitgangspunt in ons denken en handelen.

Ons team gaat zich inzetten voor transparante politiek met open vizier. Luisterend naar inwoners en/of ondernemers en denken in mogelijkheden in plaats van problemen. Indien nodig oplossingen op maat maken, maar altijd toekomstbestendig. Wij zoeken naar de grootste gemeenschappelijke deler en naar het terugbrengen van de balans en het vertrouwen in de politiek.

Het kan wél!

Rita Bemelmans

Lijsttrekker D66 Geldrop-Mierlo

Hoofdstuk 1

Missie van D66

Missie van D66

D66 is een sociaal-liberale partij. We staan in een traditie van politieke vernieuwers die streven naar een vrije en rechtvaardige samenleving, waarin mensen zoveel mogelijk zelf kunnen beslissen. Over hun eigen leven, maar ook – met elkaar – hoe we samenleven. Daarom kiezen wij voor een land waar we iedereen vrij laten, maar niemand laten vallen.

Vrijheid in verbondenheid

Sociaal-liberalen staan voor 'vrijheid in verbondenheid'. Volgens ons is ieder mens een uniek individu, maar zijn we ook sociale wezens, die hun vrijheid vormgeven en zich ontwikkelen samen met anderen.

Mensen zijn pas echt vrij als iedereen dat is

Wij geloven dat mensen pas echt vrij zijn, als ze zichzelf kunnen ontwikkelen. Als ze eerlijke kansen hebben om er iets van te maken in het leven. Als ze zich geen zorgen hoeven te maken over hun huis of hun inkomen als het een keer tegen zit. Als de democratie zo werkt, dat iedereen kan meepraten. En als de wereld waarin we leven ook van waarde is voor generaties na ons.

Richtingwijzers sociaal-liberalisme

Om die reden zullen D66'ers altijd vechten voor individuele vrijheid. Voor gelijke kansen. Voor een overheid die mensen niet laat vallen. Voor een rechtsstaat waar je op kan rekenen. Voor meer democratie. Voor internationale afspraken in een veranderende wereld. En voor een economie die volop welvaart genereert, maar ook oog heeft voor klimaat en natuur.

De vijf richtingwijzers zijn:

- Vertrouw op de eigen kracht van mensen;
- Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving;
- Denk en handel internationaal;
- Beloon prestatie en deel welvaart;
- Koester de grondrechten en gedeelde waarden.

Hoofdstuk 2

De inwoner centraal

De inwoner centraal

"Iedereen heeft toegang tot goede en toegankelijke voorzieningen."

Sterke buurten en wijken

Iedereen moet de kans krijgen om zich te ontwikkelen, gezond te leven en mee te doen aan de samenleving, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, of herkomst. Goede en toegankelijke voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en gezondheid zijn hiervoor belangrijk. Ze zorgen niet alleen voor een prettige leefomgeving, maar maken de regio ook aantrekkelijk voor inwoners en bedrijven. Bovendien helpen ze om mensen met elkaar te verbinden en het welzijn te verbeteren.

Goede en toegankelijke voorzieningen in de buurt versterken bovendien de gemeenschap. Daarom wil D66 dat gezondheidscentra (met o.a. de huisarts), brede school concepten, winkels en sport- en welzijnsvoorzieningen vanuit iedere wijk eenvoudig en goed bereikbaar blijven. Ook steunt D66 initiatieven die bijdragen aan een inclusieve samenleving, zoals taalonderwijs en integratieprogramma's.

Bibliotheken spelen een belangrijke rol als plek om te leren en elkaar te ontmoeten.

Om de ontwikkelingen goed te kunnen blijven monitoren zijn we voorstander van gebruik van het "Utrechtse barcode-model". Via dit model krijgen we goed inzicht in de behoefte aan voorzieningen in wijken, gekoppeld aan de groei van de bevolking.

Onderwijs

Investeren in goed onderwijs

Brainport is een regio van kennis en innovatie. Dit wil D66 behouden door te investeren in modern onderwijs dat aansluit op de arbeidsmarkt. Denk aan techniekonderwijs, betere taalondersteuning en brede scholen. D66 wil dat er voldoende moderne schoolgebouwen zijn en dat scholen en bedrijven beter met elkaar samenwerken. Brainport-scholen, die ondernemerschap en internationalisering stimuleren, zijn hierin een goed voorbeeld.

Het onderwijs is bij uitstek een gebied waar we de eigen kracht van mensen serieus nemen en waar we willen bijdragen aan het vergroten van de mogelijkheden van mensen om hun eigen leven vorm te geven. Door goed onderwijs dragen we bij aan gelijkheid van kansen en respect voor verschillen tussen mensen. De nadruk ligt op de mogelijkheden van mensen: de ontwikkeling van hun talent. Het gaat ons niet om het voldoen aan standardeisen, maar om het vergroten van de mogelijkheden tot ontplooiing voor (jonge) mensen.

D66 vindt het belangrijk dat scholen investeren in samenwerking met organisaties op het gebied van kinderopvang, zorg, cultuur en sport. Dit hoort bij de informele invloed van de lokale politiek.

Er worden de komende jaren veel nieuwe scholen in onze gemeente gebouwd of gerenoveerd. D66 wil met het oog op de toekomst dat er goed bij de bouw of renovatie gekeken wordt naar realisatie in combinatie met andere voorzieningen als hierboven genoemd.

Om zo goed mogelijk mee te doen op school, is het belangrijk dat alle kinderen een ontbijt gehad hebben. Daarom ondersteunen wij initiatieven van scholen om een schoolontbijt in te voeren. Wij willen hiervoor ook extra geld beschikbaar stellen.

We merken dat het leesniveau van kinderen in de afgelopen jaren is gedaald. Wetenschappelijk onderzoek heeft dit ook aangetoond. Daarom pleiten wij voor een bibliotheekfunctie op iedere school.

Wij willen ook bevorderen dat er vakleerkrachten op de basisscholen zijn. Een vakleerkracht brengt specifieke kennis en diepgaande expertise met zich mee, wat de kwaliteit kan verhogen. Daarom willen wij ook graag vakleerkrachten voor muziek en het bewegingsonderwijs.

Om de taken van leerkrachten te blijven ontlasten, willen wij dat er op iedere basisschool een conciërge aanwezig is, eventueel via regeling als instroom- en doorstroombanen. De conciërge is de 'regelaar' die achter de schermen zorgt dat alles soepel verloopt.

Een leven lang leren

De maatschappij verandert in een steeds sneller tempo. Om goed inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt en om mee te kunnen blijven doen in de maatschappij (die steeds verder digitaliseert) is het belangrijk dat mensen zich blijven ontwikkelen. Dat is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom ondersteunen wij initiatieven die een leven lang leren bevorderen.

In de Brainport regio wordt al samengewerkt in het samenbrengen van scholen, bedrijfsleven en kennisinstituten. Betrokken partijen zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het onderwijs. D66 stimuleert deze ontwikkeling, omdat voor ons 'Een Leven Lang Leren' centraal staat in de ontwikkeling van onze inwoners.

D66 wil ruimte bieden aan leerlingen, ouders, docenten, maatschappelijke organisaties en plaatselijke ondernemers om kwalitatief goed onderwijs en bijbehorende zorg tot stand te brengen. Het passend onderwijs moet hierbij goed aansluiten op de (jeugd)zorg. Ons uitgangspunt is dat het individuele kind de beste begeleiding krijgt. Hoe we de gemeentelijke taken organiseren en financieren mag geen belemmering zijn. Daarvoor zoeken we naar slimme verbindingen tussen onderwijs en (jeugd)zorg.

Gezondheid

“Voorkomen is slimmer dan genezen.”

Preventie als prioriteit

D66 zet zich in voor een gezondere toekomst voor alle inwoners van Geldrop-Mierlo. Ons doel is dat inwoners langer leven zonder ernstige ziekten, beperkingen of chronische aandoeningen. D66 zet niet alleen in op verhoging van de levensverwachting, maar wil vooral zorgen voor een langere periode van goede gezondheid en zelfredzaamheid van onze inwoners. Wij faciliteren daarom ook projecten waarin wonen en zorg gecombineerd wordt, zoals het nieuwe project in De Akert.

Hulp en ondersteuning dient laagdrempelig en bereikbaar te zijn, waar mogelijk in de eigen wijk. We zetten in op samenwerking en (keten-)integratie tussen betrokken organisaties en instellingen. Specialistische zorg vindt plaats op regio-overstijgend niveau.

Mantelzorgers zijn erg belangrijk. Wij vinden dat zij goed ondersteund moeten blijven worden. Daarin past dat er minder bureaucratische regels zijn en er beter wordt samengewerkt tussen (professionele) organisaties in de zorgsector.

Ouderen

De grootste groep senioren is vitaal en kan en wil tot op hoge leeftijd meedoen in de samenleving. Wij zetten ons in om dit te bevorderen. Het gebruik van domotica (huisautomatisering) stimuleren we om zelfstandig te blijven wonen. In het kader van “een leven lang leren” stimuleren we ook projecten die bijdragen aan de verbetering van digitale vaardigheden van ouderen. Bestrijding van eenzaamheid staat centraal. Daarom is het belangrijk, dat de gemeente initiatieven ondersteunt gericht op de deelname van senioren aan sport, kunst, cultuur en educatie. Wij willen ook initiatieven ondersteunen van nieuwe woonvormen voor ouderen, die erop gericht zijn dat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Welzijn

D66 gaat ervan uit dat mensen heel veel zelf kunnen. Wel is er soms ondersteuning nodig vanuit bijvoorbeeld de gemeente, Senzer of een welzijnsinstelling. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, werkzoekenden en statushouders dienen deze ondersteuning te ontvangen, zodat ook zij deel kunnen nemen aan de maatschappij. Dit voorkomt een sociaal isolement en achterstanden.

Sport en bewegen

Sport is belangrijk voor een gezonde en sociale samenleving. Daar horen ook goede buitensportvoorzieningen bij, omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen buiten kunnen spelen. Mede op ons initiatief heeft de gemeenteraad dit in 2023 al besloten, maar worden deze pas in 2028 gerealiseerd. D66 vindt dat het raadsbesluit eerder moet worden uitgevoerd. Ook willen we watertappunten bij buitensportvoorzieningen. D66 stimuleert dat leerlingen via de buurtsportcoaches op de basisscholen kennis blijven maken met diverse sporten. Bij de sportverenigingen moeten kinderen vervolgens betaalbaar kunnen sporten. Als kinderen, jongeren en andere kwetsbare groepen deze contributie niet kunnen betalen, moeten zij hierin financieel ondersteund worden. Dit kan onder andere via Stichting Leergeld. Dit geldt natuurlijk ook voor het behalen van een zwemdiploma. Ondersteunen van verenigingen die teamsport bevorderen, zorgt tevens voor een grotere verbinding en sociale cohesie.

Bij investeringen in (sport)voorzieningen moet bij de afwegingen ook naar de buurgemeenten gekeken worden. Dit sluit ook goed aan bij onze kijk op regionale samenwerking. Soms loont het voor gemeenten om samen voorzieningen te ontwikkelen of om aan te sluiten bij de sportvoorzieningen die vlakbij in de buurgemeente liggen. Verenigingen die van de gemeentelijke sporthallen gebruik maken, moeten goed gefaciliteerd blijven worden. Wij blijven ons inzetten voor handhaving van de sporthalbeheerders. Deze verantwoordelijkheid mag de gemeente niet afwentelen op de sportverenigingen.

Veilige fiets- en wandelpaden blijven belangrijk om inwoners te stimuleren om te fietsen en te lopen. Dit geldt zeker voor plaatsen waar veel inwoners bijeenkomen, zoals scholen, sportaccommodaties en de winkelcentra. Dit kan onder andere door goede verlichting en gescheiden fiets- en voetpaden.

Cultuur

Kunst en cultuur zijn onmisbaar voor de vorming van jonge mensen. Een samenleving die kinderen en jongeren serieus neemt, zorgt voor goede cultuureducatie. Daarom willen we iedereen tot 18 jaar gelijke culturele ontwikkelkansen geven en cultuureducatie met een doorlopende leerlijn bevorderen. Op deze wijze leggen wij ook de verbinding tussen binnen- en buitenschoolse educatie.

De toegankelijkheid van cultuur voor diverse groepen is voor ons belangrijk. Wij ondersteunen initiatieven om cultuur voor grotere en nieuwe doelgroepen aantrekkelijk te maken.

Wij vinden dat de bibliotheek in Geldrop gehandhaafd moet blijven op de huidige locatie, maar dat deze verplaatst wordt naar de begane grond. Daardoor zorgen we dat de bibliotheek beter toegankelijk is voor de inwoners.

Hoofdstuk 3

Wonen en milieu

Wonen en milieu

Aantrekkelijke, duurzame, levensloopbestendige en betaalbare woningen moeten voor iedereen beschikbaar kunnen zijn, of je nu koopt of huurt. Wij vinden dat afspraken hierover in regionaal verband gemaakt moeten worden. Lege locaties en terreinen in Geldrop en Mierlo willen we benutten voor nieuwe woningen. Dit kan door sloop of het herbestemmen en ombouwen van leegstaande panden. Er moet ook meer ruimte komen voor alternatieve woonvormen, woning- en kavelsplitsing, tiny houses en mantelzorgwoningen. We geven prioriteit aan de bouw van kleinere en betaalbare woningen voor ouderen en starters. Dit bevordert de doorstroming op de woningmarkt. Om zo snel mogelijk nieuwe woningen te bouwen, beginnen we met die projecten die snel gerealiseerd kunnen worden.

Met de subsidie voor de Woningbouw Impuls en de schaa sprong in de Brainportregio heeft ook onze gemeente een grote ambitie om nieuwe woningen te realiseren. Wij vinden dat deze plannen alleen gerealiseerd kunnen worden als we inwoners en belanghebbenden serieus nemen en hen actief betrekken vanaf het begin van de planontwikkeling. Daarmee voorkomen we dat er lange juridische procedures nodig zijn.

Voor woningen die langer dan een jaar leeg staan, zijn wij voorstander van het invoeren van de leegstandsheffing in onze gemeente. In deze tijd van woningnood is het niet uit te leggen aan inwoners dat een woning niet bewoond wordt.

Energietransitie

D66 vindt dat iedere inwoner moet kunnen meedoen in de overstap van gas naar duurzame warmte. Daarom is de warmtetransitie niet alleen een technische, maar ook een sociale uitdaging. De overheid kan hier grip op houden door warmte als nutsvoorziening te bestempelen. Zolang het nog niet duidelijk is welk energiesysteem elke wijk krijgt, blijft D66 prioriteit geven aan het isoleren van woningen. Subsidieregelingen voor zowel huurders als eigenaren van woningen blijven onze steun houden.

Groenvoorziening

Er worden veel woningen gebouwd in de komende jaren. D66 vindt het belangrijk dat er voldoende groenvoorzieningen zijn in de gemeente. Bomen hebben hierin een belangrijke functie. Ze zorgen voor een groene uitstraling en ook voor schaduwwerking. Naast bomen hebben planten en gras ook een belangrijke functie.

Wij vinden dat onze gemeente een groene uitstraling moet blijven behouden. Het onderhoud van de groenvoorziening via de sociale werkvoorziening vervult een tweeledig doel. Mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt verrichten nuttig werk voor de gemeenschap en we zorgen voor een groene uitstraling.

Hondenbeleid

D66 hecht grote waarde aan eigen verantwoordelijkheid die hondenbezitters hebben bij het uitlaten van hun hond(en). Alleen al uit een oogpunt van volksgezondheid is het belangrijk dat hondenpoep direct wordt opgeruimd door de eigenaar van de hond. De inzet van poepzuigers leidt ertoe dat hondenpoep meerdere dagen in de openbare ruimte blijft liggen.

Het aantal bezitters van een hond neemt toe. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van mensen die met hun hond wandelen. Honden zorgen ook voor minder eenzaamheid. D66 wil dat er op meer plaatsen in de gemeente plekken komen waar honden los kunnen lopen. Ook moeten er meer afvalbakken komen voor hondenpoep. Steeds meer gemeenten schaffen de hondenbelasting af. Wij zijn daar ook voorstander van.

Mobiliteit

Slimme mobiliteit is een ontwikkeling die past bij onze regio en ons veel kansen biedt op het vlak van bijvoorbeeld duurzaamheid. Wij vinden het belangrijk dat we in regionaal verband goede afspraken maken over mobiliteit. Dit is absoluut noodzakelijk, zeker als er meer woningen (en ook inwoners) komen in de regio. Het gebruik van de privé auto is in de toekomst niet meer vanzelfsprekend om je in de regio te kunnen verplaatsen. Voor de kortere afstanden hebben lopen en fietsen onze prioriteit.

Fietsen is een duurzame en gezonde wijze van verplaatsen. D66 wil het gebruik van de fiets nog aantrekkelijker maken door goede stallingsvoorzieningen en meer oplaadpunten en een regionaal (snel)fietsroutenetwerk. Tussen Geldrop en Mierlo en richting het buitengebied wil D66 dat de focus ligt op aantrekkelijke recreatieve fietsverbindingen en goede en veilige verbindingen voor scholieren. De veiligheid voor fietsers is het uitgangspunt.

Op het gebied van veiligheid maken we ons zorgen over de opkomst van de fatbike. Als er lokaal mogelijkheden zijn om het gebruik hiervan terug te dringen, dan is D66 daar voorstander van.

In de bebouwde kom merken we dat de doorgaande wegen voor steeds meer ongelukken zorgen. De veiligheid van voetgangers en fietsers komt hiermee in gevaar. We willen dit bestrijden door meer 30km wegen in de bebouwde kom. Deze maatregel gaat hand in hand met meer snelheidsremmende maatregelen en meer handhaving op snelheid. Om het autoverkeer in het centrum van Geldrop terug te dringen, zijn we voorstander van wijziging van de voorrangsituatie op de afslag Mierloseweg- Peijnenburgweg en Eindhovenseweg- Gijzenrooiseweg. Dit moet de doorgaande route worden tussen Mierlo en Eindhoven.

Parkeren

Om de auto zoveel mogelijk uit de centra van Geldrop en Mierlo te weren, zijn wij voorstander van parkeren aan de randen van de centra. In de beide centra staan leefbaarheid en ontmoeting centraal. Betaald parkeren is een middel om minder auto's in de centra te hebben. We vinden dat in de kernen van Geldrop en Mierlo eenzelfde beleid moet worden gevoerd.

Elektrische auto's dragen bij aan minder uitstoot van fijnstof in onze gemeente en minder CO₂-uitstoot. D66 wil het gebruik en de aanschaf van elektrische auto's door inwoners en bedrijven in onze gemeente makkelijker en aantrekkelijker maken. Voldoende openbare oplaadvoorzieningen zijn hiervoor noodzakelijk. Ook vinden wij dat er meer mogelijkheden moeten komen voor inwoners die een elektrische auto hebben en niet over een eigen oprit beschikken om hun auto op te laden. Dit moet niet beperkt blijven tot alleen het gebruik van matten over de kabels op de stoep.

Afval

D66 is voorstander van het huidige DIFTAR beleid; het principe waarbij de vervuiler betaalt. Wij zijn wel voorstander van meer variatie in de tarifiering, waarbij eenpersoonshuishoudens een lager vastrecht tarief betalen dan gezinnen. Ook vinden we dat tarieven bij hoogbouw en laagbouw gelijk moeten zijn. Tenslotte zijn wij voorstander van het bevorderen van het gebruik van de milieustraat. Dit kan onder andere door inwoners de mogelijkheid te geven hun afval een aantal keer per jaar gratis aan te bieden, of in ieder geval de kosten voor het aanbieden van GFT te verlagen.

Hoofdstuk 4

Werken en ondernemen

Werken en ondernemen

Levendige centra

Later selecteren

Wij blijven ervan uitgaan dat er in onze gemeente drie winkelcentra zijn: Geldrop-centrum, Geldrop-Coevering en Mierlo-centrum. Aantrekkelijke centra dragen bij aan zowel de economische als de sociale positie van onze kernen. We zetten ons in voor gevarieerde en innovatieve concepten van detailhandel. Wij willen leegstand als het kan voorkomen.

Leegstaande panden kunnen een tijdelijke invulling krijgen als dat een bijdrage levert aan minder leegstand en een levendig centrum.

Om de centra van de beide kernen levendig te houden, is het noodzakelijk dat er ook ruimte is voor de organisatie van evenementen, die passen bij de uitstraling en wensen van inwoners in de beide dorpskernen. Wij zetten ons daarom in voor een actief gemeentelijk evenementenbeleid. Wij willen dat de regels voor het organiseren van evenementen vereenvoudigd worden en dat de kosten die verbonden zijn aan de voorwaarden voor de vergunning verlaagd worden.

Het organiseren van evenementen moet ondersteund worden door de gemeente, waarbij de regelgeving tot een minimum beperkt moet blijven.

Bedrijvigheid

Geldrop-Mierlo staat niet op zichzelf, maar is deel van een groter geheel. Juist op economisch terrein is het zeer duidelijk dat gemeentegrenzen een beperkte waarde hebben. Veel van de inwoners van Geldrop-Mierlo werken en winkelen elders, veel van de in de gemeente gevestigde bedrijven verkopen tot (ver) over de gemeentegrenzen. In samenwerking met de ondernemersverenigingen moet er een aantrekkelijk vestigingsklimaat zijn voor kleine en grote bedrijven. We zijn ons er hierbij van bewust dat samenwerking in de regio noodzakelijk is om bedrijven de beste huisvesting te bieden die zij nodig hebben.

D66 wil van Geldrop-Mierlo een aantrekkelijke plek maken voor startende ondernemers en ZZP-ers. Bedrijfsverzamelgebouwen worden gestimuleerd en gefaciliteerd, zeker waar zij dicht bij openbaar vervoervoorzieningen gevestigd worden. Zowel voor kleine als grote bedrijven is er in de gemeente een stimulerend beleid, dat ruimte biedt voor innovatieve ideeën en concepten. Een uitzondering maken wij voor het toenemende aanbod aan kleine bedrijfsunits op bedrijventerreinen. Deze kleine units worden veelal gebruikt voor opslag en leveren daardoor geen bijdrage aan de lokale werkgelegenheid.

Het kleine industrieterrein aan De Vlier / Hulst ligt midden in het dorp. Deze locatie vinden wij minder geschikt als bedrijventerrein. Er is veel overlast van vrachtverkeer in de wijk en bemoeilijkt een goede ontsluiting van de bewoners in Hulst/Skandia op de Eindhovenseweg. Daarom willen wij dit gebied in de toekomst transformeren tot woningbouwlocatie.

Later selecteren

Toerisme en recreatie

De beide dorpskernen moeten een belangrijke rol blijven spelen in het bevorderen van toerisme en recreatie. De nabijheid van Eindhoven en Helmond maakt ook een breed cultureel aanbod bereikbaar. Stichting Village marketing heeft toegevoegde waarde.

De inkomsten uit de toeristenbelasting zijn de afgelopen jaren sterk gestegen. Dat is voor de inkomsten van de gemeente een positieve ontwikkeling. We willen deze (extra) inkomsten daarom ook graag inzetten voor het verbeteren van met name fiets- en wandelpaden. We vinden ook dat een deel van deze inkomsten aangewend moeten worden ter verbetering van de voorzieningen voor toerisme en recreatie in de regio.

Hoofdstuk 5

Inspraak, bestuur en participatie

Inspraak, bestuur en participatie

Inspraak en participatie

D66 wil een overheid die waar nodig dicht bij de inwoners staat en waar mogelijk op afstand blijft. Vertrouwen hebben in elkaar is het belangrijkste uitgangspunt. Daarnaast willen wij ruimte maken voor nieuwe bestuursvormen en experimenten. Wij hechten grote waarde aan de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. We betrekken hen in een vroegtijdig stadium bij de gemeentelijke plannen. We geven hen ruimte voor eigen initiatieven. Samen met onze inwoners zorgen we op die manier voor een levendige en veilige leefomgeving.

Als er besluiten genomen worden die afwijken van de inbreng van de inwoners, moet naar hen goed worden uitgelegd waarom de gemeente tot een ander besluit is gekomen.

Belangenorganisaties in onze gemeente vervullen een belangrijke rol. D66 benadert deze organisaties serieus en wij geven hen de ruimte om gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente uit te brengen. Wij vinden dat de gemeente hen meer bij de besluitvormingsprocessen moet betrekken.

Democratisch bestuur en gemeentelijke organisatie

De strikte scheiding van oppositie versus coalitie in de gemeenteraad is niet bevorderlijk voor de onderlinge samenwerking en de kwaliteit van de besluitvorming in de gemeenteraad. Daarom willen we ook dat eerst een raadsprogramma wordt opgesteld door de gehele gemeenteraad. Eerst samenwerken op basis van de inhoud. Daarna vindt pas de coalitievorming plaats.

Door deze werkwijze hebben alle partijen in de gemeenteraad invloed bij het samenstellen van het nieuwe raadsprogramma en kunnen we ook werken aan een sneller besluitvormingsproces. In deze nieuwe bestuurscultuur zorgen we er ook voor dat besluitvorming over lastige dossiers niet steeds vooruit wordt geschoven.

Om de betrokkenheid van de gemeenteraad te vergroten zijn wij voorstander van het handhaven van het huidige BOB-model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming). Dit impliceert dat belangrijke voorstellen die aan de gemeenteraad voorgelegd worden meerdere keuzemogelijkheden bevatten. Denken in opties of scenario's in plaats van al door het college uitgewerkte voorstellen waarmee de raad mag instemmen.

Medewerkers van de gemeente zijn de oren en ogen van de gemeente. D66 vindt het belangrijk dat zij een open houding hebben en houden naar de inwoners. Digitale dienstverlening zorgt voor verbetering van de efficiency. Hierbij moet er wel aandacht zijn en blijven voor mensen die minder digitaal vaardig zijn.

Wij zijn voorstander van een daadkrachtige gemeentelijke organisatie met meer focus op de uitvoering van besluiten en minder aandacht voor uitgebreide beleidsnota's. In dit verband vinden wij ook dat er minder externe inhuur moet komen voor het maken van deze beleidsnota's.

Samenwerken in de regio

Door de groei van de economie, de werkgelegenheid en de behoefte aan meer woningen, wordt samenwerking tussen gemeenten steeds belangrijker. Zo houdt mobiliteit niet op bij de gemeentegrens en kijken inwoners bij het vinden van een andere woning niet alleen naar de eigen gemeente. We vinden dat onze gemeente haar rol als 4^e grootste gemeente in de regio steviger mag pakken.

D66 vindt dat we bij de diverse vraagstukken steeds moeten zoeken naar de beste schaal waarop analyses worden gemaakt en oplossingen worden gevonden. Zo komen we tot de beste resultaten voor onze inwoners en benutten we de kansen voor een betere toekomst optimaal.

Overdracht van bevoegdheden van gemeenten naar een regionaal niveau zijn onze inzet om tot vergroting van de slagkracht te komen. Daar hoort ook bij dat er een goede democratische controle blijft op besluiten die in de regio worden genomen.

Financiën

Het gaat goed met onze economie. Er is sprake van groei en er komen steeds meer banen in de regio. Toch merkt niet iedereen dat het goed gaat. De kosten verbonden aan de decentralisaties in de zorg blijven voor onaangename verrassingen zorgen. Ook op andere terreinen loopt de gemeente financiële risico's, zoals bij de Woningbouw Impuls.

D66 erkent dat er financieel lastige jaren aankomen, zoals het mogelijke ravijnjaar in 2028. We zijn voorstander van een jaarlijks sluitende begroting. Als er incidenteel toch een tekort dreigt, kan dit eenmalig worden opgevangen uit de algemene reserve, die de afgelopen jaren fors is toegenomen. Geldrop-Mierlo heeft een goede financiële buffer opgebouwd.

D66 vindt dat we behoedzaam om moeten gaan met het financiële huishoudboekje van de gemeente. Deze begroting moet begrijpelijk zijn voor inwoners en daar hoort ook een leesbaar jaarverslag bij. Wij hechten veel waarde aan een goede verantwoording aan de inwoners van de besteding van overheidsgeld.

D66 vindt lage lokale lasten belangrijk, maar niet het enige criterium bij het opstellen en beoordelen van de gemeentebegroting. We werken steeds meer samen in regionaal verband. Voor een leefbare samenleving is een goed voorzieningenniveau voor de inwoners vanzelfsprekend. Voor de betaalbaarheid van de voorzieningen wil D66 ook kijken naar omliggende gemeenten. Een goede regionale spreiding van voorzieningen op het gebied van sport en cultuur zorgt ook dat deze betaalbaar blijven.

Wij zijn geen voorstander van algemene lastenverhogingen. Trendmatige verhogingen zijn in beginsel noodzakelijk om autonome kostenstijgingen te kunnen dekken. Incidenteel willen we wel ruimte voor lastenverhoging bespreken als dit leidt tot een meer duurzame samenleving. Op langere termijn leidt dit immers tot kostenbesparingen.

Lasten moeten ook eerlijk verdeeld zijn. Daarbij hanteren we het principe dat de vervuiler betaalt. We staan open voor nieuwe ontwikkelingen en kijken daarbij vooral naar de kansen. Risico's moeten zoveel mogelijk worden beperkt. Als er toch risico's voor de gemeente aan verbonden zijn, zal ook duidelijk moeten zijn dat er voordeel is te behalen. Voor degenen die het financieel (tijdelijk) moeilijk hebben, zorgen we ervoor dat ons armoedebeleid inwoners helpt om uit de zorgen te komen. Door armoede en schulden aan te pakken zorgen we er ook voor dat mensen gezonder leven en minder stress hebben.

Veiligheid

Ook Geldrop-Mierlo heeft de taak de democratische rechtsstaat te beschermen tegen geweld en georganiseerde criminaliteit en andere vormen van ondermijning. Daarbij gaat het zowel om de objectieve veiligheid (bijvoorbeeld in termen van criminaliteitscijfers) als om het subjectieve gevoel van (on-)veiligheid. Inzet van meer cameratoezicht is voor ons bespreekbaar, zoals bij het NS station en op andere locaties waarbij de veiligheid van inwoners gevaar loopt.

Aanpakken van de oorzaken van onveiligheid, dus veel aandacht voor preventie, waarbij ook organisaties op het gebied van onderwijs en zorg een belangrijke rol dienen te spelen. Investeren in de fysieke en sociale woonomgeving is tevens een belangrijk middel om veiligheid te bevorderen, bijvoorbeeld door verlichting op fietspaden. Wij zijn van mening dat iedereen een rol kan spelen in het verbeteren van de veiligheid in de gemeente.

Handhaving

Waar preventie niet werkt, komen we uit bij handhaving. Dat is voornamelijk een zaak van de politie en de burgemeester, al dan niet in samenwerking met de Veiligheidsregio. D66 wil dat de burgemeester de gemeenteraad hierover goed blijft informeren. Op die manier kunnen het preventie- en handhavingsbeleid op elkaar afgestemd worden en ontstaat er in zekere zin een democratische waarborg. Wijkagenten zijn een faciliterend middel van de overheid: zij moeten immers midden in de gemeenschap staan om te weten wat er leeft. BOA's zijn een goede aanvulling hierop, maar het kan niet zo zijn dat de gemeente uit capaciteitsgebrek bij de politie hun BOA's meer taken en verantwoordelijkheden geeft.

Nawoord

We hebben een ambitieus programma en we hebben er zin in. Het kan wél!

Team D66 Geldrop-Mierlo

D66